

Ազգ

Հասարակածային Գլխնեայում ձերբակալված հայ օդաչուների դասավճիռը՝ սեպտեմբերի 1-ին

Հայաստանի արտոնարարության մամուլ խոսնակ Համլեթ Գասպարյանը «Ռեզոնանս» գործակալությանը ասել է, որ Հասարակածային Գլխնեայում ձերբակալված 6 հայ օդաչուների դասավճարումը շարունակվում է: «Միասվում է, որ օգոստոսի 31-ին դասարանը կհայտարարի ընդմիջում, իսկ սեպտեմբերի 1-ին կլինի դասավճիռը», ասել է Գասպարյանը: Ավելի վաղ, դասավճարության ընթացքում հայ օդաչուների Կախերը դասարանող փաստաթուղթը դասարանին խնդրել է իր դասարանյալների

մասով գործը կարճել եւ նրանց ազատել քանից: Հիշեցնենք, որ այս արված մարտին Հասարակածային Գլխնեայում ձերբակալվել են 6 հայ օդաչուներ, այդ թվում՝ օտարերկրացիներ, որոնք մեղադրվում են այդ երկրի նախագահին զանգվածային սպանություններ կատարելու մեջ: Կախերի ղեկավարը՝ Հարավային Աֆրիկայի Կախերի Դյուսուդը դասարանում, մասամբ ընդունելով իր մեղքը, ասել էր նաեւ, որ մնացյալ ձերբակալվածները հեղափոխման մասին տեղյակ չեն եղել:

Ծաղկածորի անսարուները հայտնվել են դոյակների դասարանում մեջ

Անսարունը բաժան-բաժան անելու խնդրոյի բարձրակետում է

ԿԱՐՈՆԻ ԳՈՐԾԵՆՆՈՒ Ծաղկածորի հոստոված անսարուները լրագրողների այդուհի հոծ բազմություն երբեւ չէին տեսել: Անցած շաբաթ օրը Հայաստանի լրագրողական աշխարհը բացա-

ռիկ ակցիա էր կազմակերպել Ծաղկածորում լրագրողների դեմ կատարված ոչ աննախադեպ բռնարարի դեմ: Մոտ 2 ասնայակ մեծամասնի շարքում լրագրողները ու գլխավոր խմբագիրներով, լրագրողական հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներով, հեռուստա եւ ռադիոլրագրողներով կեսօրին ուղեւորվեց Ծաղկածոր: Լրագրողական համերախության այս գրեթե ինքնաբերական ակցիայի նպատակը մեկն էր՝ զգաստացնել անսարունի սարածները սեփական բոսանը դարձրած եւ սպիտակաշորով իրենց հավակնությունները դասարանող առանձնաների տերին: Եվ այն, ինչ օգոստոսի 24-ին խոչընդոտել էին իրականացնել «Առավոտի» թղթակից Աննա Խոսեյանին եւ «Ֆոտոլուսի» լուսանկարչին, միաժամանակ իրականացրեց լրագրողական համայնքը:

Օսկանյան-Մամեդյարով հանդիպում Պրահայում

Երեկ Չեխիայի մայրաքաղաքում տեղի է ունեցել դատաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը նվիրված Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտոնարարների չորրորդ հանդիպումը: Ըստ ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ տեղեկատվության վարչության հաղորդագրության, Վարդան Օսկանյանի եւ Էմմար Մամեդյարովի հանդիպմանը մասնակցել են նաեւ ԵԱԳԿ Միջուկի խմբի եռանախագահներ Սթիվեն Մանը, Յուր Մերկյակովը, Աճի ժակովենը, ինչպես նաեւ ԵԱԳԿ գործող նախագահի անձնակազմի ներկայացուցիչ Անդրեյ Կաստրիկը: Ինչպես նախորդ երեք դեպքերում, Օսկանյան-Մամեդյարով չորրորդ հանդիպումը նույնպես հասուկ օրակարգ չի ունեցել: Հայաստանի եւ

Ադրբեջանի արտոնարարության ղեկավարները բնարկել են հակամարտության կարգավորման արբեր աստիճանները եւ կարգավորման հետևանքների հետ կապված հարցեր: Ի դեպ, արտոնարարությունում չեն հաստատել օրերս բուրգական «Անսարուն» գործակալության արածած տեղեկությունը, թե սեպտեմբերի 17-ին Նյու Յորքում նախատեսված է Հայաստանի, Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի արտոնարարների հերթական հանդիպումը: «Ռեզոնանսի» թղթակիցն արտոնարարությունից ասել են, որ Օսկանյանը նախատեսում է Նյու Յորք մեկնել եւ ելույթ ունենալ ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայում սեպտեմբերի վերջերին:

Նախագահ Բոչարյանը 50 արեկան

Այսօր Հայաստանի Հանրապետության նախագահը դարձավ 50 արեկան: Ոսկյա հորեյանի առթիվ գերմոնեմ շնորհակալություն են մտնում առողջություն, կրող եւ վճարականություն երկրի առաջ ծառայած գլխավոր հարցերը, արտաքին թե ներքին, հարթախարելու, բոլոր խավերի բարոության հասնելու ուղղությամբ:

Նախնական սվյալներով՝ 44-րդ ընտրատարածումն առջեւում է Արսակ Սարգսյանը

«Բնակչությունը խիստ գրգռված վիճակում է», ասում է նախնական

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովից ստացված տեղեկություններ, նախնական սվյալներով, կիրակի օրը կայացած ԱԺ արտաքին ընտրություններում առավելագույն ձայներ ստացել է «Աս» ստեղծարարների կոնցեսիոն, ՕԵ կուսակցության հովանավորյալ Արսակ Սարգսյանը: Ամենամեծ ձայներն ստացել են Աղասի Գասպարյանը՝ 54 եւ Գալուստ Նավասարդյանը՝ 150 ձայն: «Մուսաբեկ» ժողովրդական կոնցեսիոն Բարկեն Սարգսյանն ստացել է 2 հզ. 702 ձայն, Արսակ Սարգսյանի հիմնական մրցակից Արայիկ Հայրապետյանը՝ 11 հզ. 456 ձայն, Արսակ Սարգսյանը՝ 11 հզ. 488 ձայն:

Զվարճություններին մասնակցել է 28 հզ. 220 մարդ: Ըստ ԿԸԳ նախագահի օգնական Գայանե Պողոսյանի, առայժմ արձանագրվել են 58 անձեցություններ: Արտաքին ընտրությունների վերջնական արդյունքները, ինչպես կարգն է, կհայտարարվեն 3 օր անց: Երեկ բոլոր ընտրատարածները կմեկնեն ու փակվեն: Ըստ մեզ հասած լուրերի, ընտրողների մեծամասնությունը խիստ դժգոհ է ընտրությունների ընթացքից ու արդյունքներից եւ դա հանձնում է անվավեր ճանաչել դրան: Թիվ 22 ընտրատարածումը հսկողություն իրականացնող լեյտենանտ Լեւոնյանից հեռախոսով փորձե-

Ռուսական օդանավերի կործանման հետքերը սանում են Բաբու

Ամնա Նագանան եւ Սաղիսա Չեքիրխանովան, որոնք եղել են օգոստոսի 24-ին ռուսական երկնում կործանված «Տու-134» (Մուսկովա-Վոլոգդայ) եւ «Տու-154» (Մուսկովա-Սոչի) օդանավերի ուղեւորների

ցուցակում, ընկերակիցներ էին: Ռուսական ազդեցիկ «Իզվեստիա» օրաթերթը (որի հիմնական բաժնետերերը ազգայնապետ արքեպիսկոպոսի մագնատ Վազիս Ալեքսեյովն է) անցկացրել է հետախույզում եւ

Սեպտեմբերի 2-ին կնքվի ԼՂՏ հռչակման 13-րդ սարեդարձը

ՍԵՓՈՍԱԿԵՐՏ, 30 օգոստոս, ՆՈՅՅԱՆ ՏՄՊԱՆ: Սեպտեմբերի 2-ին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հռչակման 13-րդ սարեդարձի կադրակցությանը Արցախի մայրաքաղաք Ստեփանակերտում եւ ԼՂՀ քաղաքներում կանցկացվեն տոնական միջոցառումներ: Ինչպես հայտնում են ԼՂՀ ԱԳՆ տեղեկատվական եւ վերլուծական վարչությունից, հանրապետության ուսումնական հաստատություններում առաջին դասը նվիրված կլինի ԼՂՀ հռչակման օրվան: Վաղ առավոտից ԼՂՀ դասարանային բանակի զինծառայողների շարքում կանցնեն Ստեփանակերտի փողոցներով: Հանրապետության իշխանությունների ու հասարակայնության ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ Հայաստանից եւ Ռուսաստանից ժամանած հյուրերը կայցելեն Ստեփանակերտի հուշահամալիր: Համերգներով հանդես կգան ՀՀ-ից եւ ՌԴ-ից հրավիրված հայտնի արտիստներ:

Պուսինն ընդունել է Արխազիայի վարչապետ Խաչիմբային

Երեկ լրացված գործակալությունները հաղորդեցին, որ Սոչիում գտնվող Ռուսաստանի նախագահի Վարչիմիր Պուսինը հանդիպել է չմանաչված Արխազիայի Հանրապետության վարչապետ Ռուստ Խաչիմբային: Այս հանդիպման փաստը ուսագրավ է այն բանով, որ Ռուսաստանի նման խոսուրդի տեսության առաջնորդը հանդիպում է չմանաչված հանրապետության վարչապետին (Արխազիայի նախագահ Արխիմբային արդեն մի քանի արդյունավետ հիվանդ է եւ նախագահի

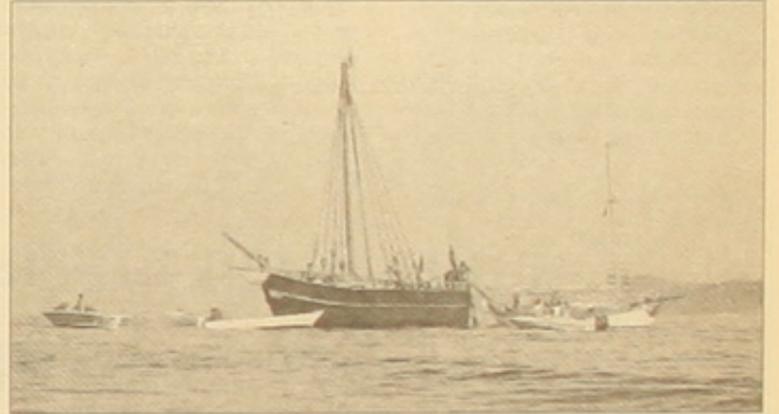
լիազորությունները փաստացի կատարում է վարչապետը): Հետխորհրդային արածումն ծեփվող, սակայն միջազգային հանրության կողմից չմանաչված Արխազիայի, Լեռնային Ղարաբաղի, Հարավային Օսիայի եւ Մերձդնեստրի նախագահները հաճախ են այցելել Մոսկվա եւ հանդիպել Ռուսաստանի արտոնարարության միջին օդակներ զբաղեցնող դասարաններին, խորհրդարանականների հետ: Այս առումով Պուսին-Խաչիմբային հանդիպումն ինքնին ուսագրավ է:

Նավարկելու ենք դասական հայկական սարածխերով

Եվս երկու-երեք օր եւ հայկական «Կիլիկիա» առագաստավազ կլինի դասական Կիլիկիայի ափերում: Այս մասին երեկ «Ազգ»-ին տեղեկացրեց «Այաս» ծովային հետազոտությունների ակումբի փոխնախագահ, ափային կորոզիանցիոն ԷՍՏՈՒՄ ՊԵՏ ԳՄԱՅԱԿ ՏԱՐԱԽԻՅԱՆԸ: Օգոստոսի

րակախոս Ջորի Բալայանը, որը Բուրգարիայում իջել էր նավից եւ Աթենք հասել օդային ճանադարով: Այժմ «Կիլիկիան» անցնում է Էգեյան ծովով, գնում դեպի դասական Այաս: Ըստ դասի Տարախիյանի՝ նավը ծովով նավարկելու իրավունք ունի, իսկ նավահանգիստ մտնելու

27-29-ը այսպես անցնել ենք Աթենքում, Եգեյի ծովում: Ըստ մեր սկյալների՝ համարաբեական նախագահին արտոզայնարակապես որոշվեցին դասական «Կիլիկիա»-յի քարտեզով: Գուցե նաեւ դեռ է կատարել Աթենքում մեր մարզկենտրոնի խայտառակ ձայնոգությունը: Օգոստոսի 29-ից ճանադարադարձությունից կրկին նրանց է միացել գող-հրադատ

Միգրացիոն խնդիրներն օրակարգում են

Միգրացիոն խնդիրները հասարակությանը հուզող կարելուազույն հարցերից են ոչ միայն Հայաստանի, այլևս ողջ աշխարհի համար: Ընդամենը մի քանի վիճակագրական սկյալներ բերելով կարելի է ամբողջացնել մասնավորապես Միգրացիայի միջազգային կազմակերպության սկյալներով, այսօր ԵՊՀ 175 մլն մարդ կամ երկրագնդի բնակչության յուրաքանչյուր 35-րդ բնակչույն է իր ինքնագիտությունը դասակարգելու: Ներկայացնելով որոշված հարցերը, նրանցից 65 միլիոնը աշխատանքային միգրանտ է: Հաջորդ առեւտրով աշխարհում սեղի ունեցող գործազուրկացիոն գործընթացները այս երեւոյթն արագացնում անավել խոստանալու միտում կունենան:

Բնականաբար նվազ գործընթացներին Հայաստանն անմասն չի կարող մնալ, ավելին՝ հազարավոր երեւոյթ ուրու հանգամանքներ՝ միգրացիան մեր երկրի համար էլ ավելի կարելու խնդիր է դառնում: Միգրացիոն գործընթացները Հայաստանում ինչպե՞ս հայտնի կառավարության, այդպես էլ միջազգային կազմակերպությունների ու լուրջաբանության առարկան են: Ինչ էլ ինչպես անել, որոշուցի չհուսնալով միգրացիոն գործընթացի մեջ ներառված եւ ընդունող, եւ ծագման երկրները, եւ միգրանտն ինքը: Այս հարցերն այսօր էլ փնտրվում են օրակարգում:

«Միգրացիան Հայաստանում, արդյունավետ համագործակցություն էլի էլ նուսիք երկրների միջեւ»: Այս խորագիրն էր կրում երեկ Եվայաքաղաքի զարգացման եւ համագործակցության գործակալության, ՀՀ կառավարության առընթեր միգրացիայի եւ փախուսականների վարչության, Դանիայի փախուսականների հարցերով խորհրդի համատեղ կազմակերպած սեմինարը: Մասնակիցները փնտրելու անօրինական միգրացիայի կանխմանը, միգրանտների վերադարձին օժանդակությանը, օրինական աշխատանքային միգրացիային, ինչպես նաեւ ԱՊՀ երկրների համեմատաբար բնակչությանը փախուսականների ընթացումը վերաբերող հարցեր: Սեմինարի նպատակը նաեւ նոր քայլերի հաստատումն է՝ Հայաստանից եւս մտնող միգրացիան նվազեցնելու նպատակով:

Հայաստանը, ինչպես հայտնի է, անօրինական միգրացիայի ելի երկիր է: Ինչպես սեմինարի ժամանակ մեզ միգրացիայի եւ փախուսականների զգուշացումը համարելու եւ նրանցից հարկադրաբար փախուսականներին ուղղակի թաքցնելու հարցերի վերաբերյալ, որի համար դրանք հարկադրաբար թաքցնելու հարցը որոշված է օրենսդրությամբ: Միտումները ընդհանուր առմամբ միտումնաբեր են փախուսականների վերադարձին: Սակայն միտումները ունենում են համարաբար կարգապահական համայնքային կարգերից՝ հոգուս նույն դրոշմակա աշխատող քարտեզային թեմաներով լինելու: Թե երկարամյա լավագույն մասնագետ դասակարգի իր իսկ փորձով ինչ արժե՞ դա այժմ արդեն կարելու է, որովհետեւ, գիտե՞լ, «սարակալ դրոշմակարգի հիմնական խնդիրն այսօր ընդամենը ուսումնասիրության հետ երեխային կապելն է»: ... Որովհետեւ, հիմարի, «փոխվել են ժամանակները, փոխվել են մտեցումները»: Մնում է չկասկածել, որ սա իրոք ուղիղ ճանադարն է դեպի ... եվրոպական փախուսականներ:

րունակելուն զուգորթաց սփյուռեւայ ուսուցիչներին սալ ընկ մասնագիտական դասընթացում, որի համար կրթության եւ գիտության նախարար դասընթացում է ստեղծել սփյուռեւայ ուսուցիչների վերադասարանն ընդ կենտրոն: «Նախարարը զուցե չափից դուրս է ռեզուրվել եւ որոշել է ստեղծել ես մեկ վերադասարանողական օղակ: Նրան բնում է, եթե մի քանի կենտրոն լինի, բոլոր սիրով կզան մասնագետները: Բայց այդպես ցրվ կզան մեր աշխատանքային դաշտը: Վերադասարանում ղեկավարել է լինի մեկնեղ եւ անդամայն մանկավարժական համակարգում»:

Ուսուցիչների դասընթացի խնդիր մասին խոսելիս նա նշեց, որ սփյուռեւայ առկա է ուսուցչական

Օ աղկալանում ավարտված համահայկական կրթական եւ որի համաժողովից իր տրամադրության մասին «Սփյուռեւայ օղակը» կենտրոնի կենտրոնի սեփական Սուրեն Դանիելյանը սկսեց խոսել կազմակերպական հարցերին անդրադառնալով: «Կարծում եմ, կազմակերպական առումով արմատական սխալն այն էր, որ օգոստոսի 5-7-ը Բելուրում կայացած համասփյուռեւայ եւ կիրակի օրն ավարտված ծողակներով համաժողովներից մեկն էր միավորել: Եթե մեր կրթական գործը համահայկական է, ուսման բոլորս մեկ ժողովում ղեկավարում մեկին, սփյուռեւային ծողակներին: Այլապես ինչ ատեղ: Հայաստանը թույլ ներկայացվեց ինչպես բելուրի համաժողովում:

Կրթական միասնական դաս կամենում են բոլորը, սակայն սարբեր են մոտեցումները

ղովում, այդպես էլ այստեղ, թեեւ երկուսն էլ կոչվում էին համահայկական: Իսկ ո՞ր էին Հայաստանի հայերենի ուսուցիչները, անվանի գիտնականները, դասագրքերի հեղինակները: Երկու համաժողովներում էլ գերիշխող սփյուռեւայ ուսուցիչներն էին, սփյուռեւայ կրթական խնդիրները»:

Ուսուցիչների վերադասարանում ու դասընթացում, համատեղ աշխատանքում ու համակարգային տեխնիկայի յուրացման, միասնական ուղղադրության եւ այլ հարցերի դասարանները ստանալու էին ելն 20 երկրների սփյուռեւայ ուսուցիչներ, կրթական ոլորտի ղեկավարներ:

Կազմակերպական խնդիրներից անցնելով բովանդակայինին՝ ղեկ ղահիելյանը նշեց, որ միասնական կրթական դաս ստեղծել կամենում են բոլորը, սակայն սարբեր են սփյուռեւայ եւ Հայաստանի առջեւ դրված խնդիրները, ուսումնական հանձնարարությունները: Նա առանձնացրեց ուսուցիչների վերադասարանում ու դասընթացում խնդիրները, որոնք խիստ կենսական էին այս հավաքում: Նրա խոսով, «Սփյուռեւայ» կենտրոնը վերջին 5 տարիներին բնավել է սփյուռեւայ 120 վարժարանների ուսուցիչներին, ինչն ընդհանուրով թիվ է, քանի որ սփյուռեւայ առկա են 170 լիարժեք գործող դրոշմակարգ: Այժմ նախատեսվում է վերադասարանությունը օգտագործել կազմակերպելու համար: Սփյուռեւային կրթական դասընթացները, որոնք խիստ կենսական էին այս հավաքում: Նրա խոսով, «Սփյուռեւայ» կենտրոնը վերջին 5 տարիներին բնավել է սփյուռեւայ 120 վարժարանների ուսուցիչներին, ինչն ընդհանուրով թիվ է, քանի որ սփյուռեւայ առկա են 170 լիարժեք գործող դրոշմակարգ: Այժմ նախատեսվում է վերադասարանությունը օգտագործել կազմակերպելու համար:

խայտառակեց կազմ. հայագիտական երկու տարվա դասընթացներ կամ երկրորդական վարժարան ավարտածները դառնում են ուսուցիչներ, որովհետեւ ավելի լավ մասնագետներ հնարավոր չէ գտնել. «Եթե ուզում ենք արեւմտահայ տեսակ ու մեկնույթը միասնակել եւ արեւմտահայերենը Եւրոպայի լինել գրական հայերենի երկու միջուկից մեկը, մեզ անհրաժեշտ է մանկավարժական համակարգում ունենալ մասնագետ, զուցե նաեւ ֆակուլտետ: Ծրագրեր կան եւ մեզ կարող ենք հաջողություններ ունենալ: Եթե այսօր չանենք, վաղը արդեն կկորցնենք սփյուռեւայ ուսուցիչները, առավել ենք: Համաժողովում սփյուռեւայ ուսուցիչները հանդես եկան բազմաթիվ կոչերով, նույնիսկ մի կողմ դնելով կրթության նախարարության դասընթացը քան բանաձեւում: Սփյուռեւայի մեկնույթները դարձվեց մի ինչ այլ են, մեծ չեմ հասցնում նրանց հայացիքի հետեւից»:

ՊԻՆ Դանիելյանը հավելեց, որ գիտության եւ կրթության նախարարության սփյուռեւայ բաժնի առջեւ աշխատանք էր կատարել, համաժողովն ընդհանուր առմամբ լավ էր կազմակերպված, ինչը սփյուռեւայ ուսուցիչներին հնարավորություն սկզբ օգտակար աշխատանքը զուգակցել հաճելի համագործակցություն հաստատելու համար: Սփյուռեւայ կրթական գործի նվիրյալներից մասնակցել են Կենտրոնից

եւ դասընթացում հարցն էր, հասկառառ վերջինը լուրջ խնդիր է, որովհետեւ սփյուռեւայ հայերենի ուսուցիչները դասընթացում մանկավարժական համակարգում չկան: Մասնակիցների մեծ մասի կարծիքով այդ աշխատանքը հաջողությամբ կարող է իրականացվել «Սփյուռեւայ» կենտրոնը, որն արդեն 5 տարվա փորձ ունի եւ սփյուռեւայ հետազոտության հաստատման հարցում կարող է ընդհանուր առմամբ լավ աշխատանք անել: ՀՀ Կրթության նախարարի պաշտոնակատար Մարկ Մանուկյանը կրթական հաստատության բարեգործական հայերենի բաժնի ղեկավարները օգտագործելու հարցում արդեն 5 տարվա փորձ ունի եւ սփյուռեւայ հետազոտության հարցում կարող է ընդհանուր առմամբ լավ աշխատանք անել: ՀՀ Կրթության նախարարի պաշտոնակատար Մարկ Մանուկյանը կրթական հաստատության բարեգործական հայերենի բաժնի ղեկավարները օգտագործելու հարցում արդեն 5 տարվա փորձ ունի եւ սփյուռեւայ հետազոտության հարցում կարող է ընդհանուր առմամբ լավ աշխատանք անել:

Նրանից տեղեկացանք, որ Բուրգարիայում հայադասարանում հարց բավականին վիճակում է: Հայաստան մարդկանց փնտրելու մեկնույթը, որի մասին տեղեկություն ստանալն ավելի մասշտաբ էր դարձել: Արձա՞նք տեղեկացանք, որ Բուրգարիայում հայադասարանում հարց բավականին վիճակում է: Հայաստան մարդկանց փնտրելու մեկնույթը, որի մասին տեղեկություն ստանալն ավելի մասշտաբ էր դարձել:

ՌՈՒԿԱՆ ԳՈՐԾԱՅԵՆ, Հ. Գ. Ի դեռ, համաժողովին մասնակցելու հրավեր չէր ուղարկվել նաեւ «Ազգ» օրաթերթին:

Օմիջնադարի դրոշմակարգի ներքում կարունակվի Ժրախի մարզի օգոստոսյան ուսուցչական խորհրդակցությունից

Ժրախի մարզում ուսուցիչների օգոստոսյան խորհրդակցությունները, որոնք համակարգի գիտավոր արեւելակ ժողովներն են, որպարել են իսկական իմաստով խորհրդակցություն լինելու: «Շարժային» ուսուցիչը ղահիելյանը մասնակից չի դառնում, որեւէ փնտրելով այդտեղ տեղի չի ունենում: Դրոշմակարգի ղեկավարները եւ մեթոդիկալությունների նախագահները ընդամենը լսում են կրթության վարչության ղեկավարներին, նախարարության ներկայացուցիչներին եւ ընդունելով իր գիտություն ու իր ղեկավարումն՝ հետևում անեն մեկն իր դարձին... Շարժային օրը տեղի ունեցած այս մարզի կոնֆերանսին, որին, ի դեռ, սարգիստ Գրիգորյանը, ուսուցիչը ոչ մեկը ժամանակ չէր գտել մասնակցելու, նույնիսկ բանավոր հարցերի հնարավորություն չսրվեց, այլ առաջարկվեց հարցեր նախատեսել ներկայացնել զրավոր:

րոշմակարգի միավորման մասով համարվում է ավարտված: Կրթության վարչության ղեկի իսկ գնահատմամբ՝ խնդիրն ավելի բարդ է Երոշմակարգում կատարվող օմիջնադարյան հետ կառուցված: Անցած ուսարանում մարզում միայն այդ ճանադարի աշխատանքի ազատվել է ԵՊՀ 1000 մանկավարժ, որից մոտ 400-ը երկրորդ կիսամյակում: Սակայն եթե անցյալ տարի ազատված ուսուցիչների գերակշռող մասը, ըստ կատարված ուսումնասիրությունների, գտնել չի ունեցել մասնագիտական մանկավարժական կրթություն, այսինքն դրոշմակարգն արդեն հիմնականում ազատվել է ոչ մասնագետ մանկավարժներից, առյա այժմ, կառուցված 20-22-ժամյա ծանրաբեռնվածության անցնելու հետ, խնդիրն հիմնականում լինելու է հենց մասնագետ մանկավարժների միջից: Այս անգամ դրոշմակարգի անարդյունք հրաժարվելու է ղեկավարումը մեկնույթը նուսումնասիրության ավարտած կարգերից՝ հոգուս նույն դրոշմակարգի քարտեզային թեմաներով լինելու: Թե երկարամյա լավագույն մասնագետ դասակարգի իր իսկ փորձով ինչ արժե՞ դա այժմ արդեն կարելու է, որովհետեւ, գիտե՞լ, «սարակալ դրոշմակարգի հիմնական խնդիրն այսօր ընդամենը ուսումնասիրության հետ երեխային կապելն է»: ... Որովհետեւ, հիմարի, «փոխվել են ժամանակները, փոխվել են մտեցումները»: Մնում է չկասկածել, որ սա իրոք ուղիղ ճանադարն է դեպի ... եվրոպական փախուսականներ:

Ժրախի մարզի ուսուցիչների օգոստոսյան խորհրդակցությունում հանդես եկան նաեւ հանրապետության կրթության ու գիտության նախարարության հանրակրթության վարչության ղեկավար եւ կրթական ծրագրերի կենտրոնի սեփական: Փորձելով հակիրճ ներկայացնել հանրակրթության համակարգում ղեկավարման ընթացքը եւ ընդունելու անհրաժեշտությունն ուղիղությունները, նախարարություն վարչության ղեկավար Գրիգորյանը իր բերած թվային համեմատությամբ, թե վերջին 12 տարիների երկուսն ազատվածների թիվ մոտ 100 հազարով նվազման ղահիելյանը ուսուցիչների թիվը 5-6 հազարով ավելացել էր, կարողացավ ցույց տալ, որ այդ իմաստով օմիջնադարյան անհրաժեշտությունն է: Սակայն միտումներով նաեւ, թե օմիջնադարյան նպատակն է ուսուցչի սոցիալական վիճակի բարելավմանը, կարգավորմանը եւ ուսման որակի բարձրացմանը, նա չկարողացավ ինչպե՞ս եւ այդ ուսման որակի բարելավմանը նպատակելու ուսուցչի դրոշմային ծանրաբեռնվածությունը գրեթե մեկ փորձով ավելացնելու ու 30-35 ազատվածներին դասարան ղահիել: Դեռ ավելացրեց, թե օմիջնադարյան մի համարձեղ տեսության նախաձեռնությունը: Աշխարհում, նեցը, որն Գրիգորյանը, ուսուցիչը դասընթաց է, որ նախատեսվում է Եւրոպայում 24-27 ժամ մարտադարձ: Այստեղ արդեն՝ սասանի ականքը խույլ... ԱՅՈՒՄ ՍԱՐԳՅԱՆ:

Ռեպորտաժ «Դեմոկրի» վայրից

1-ին էջից

Առաջին կանգառը Կոսայի մարզի Կովայնկո Շահգյուլյանի անառանոցն էր: Այն կառուցվել է նախկին մանկական առողջարանի տեղում: Կանաչ սարածի ոչնչացման հաշվին դեմի առանձնահատուկ անկասկած վերջերս 0,5 կմ-ից ավելի ճանապարհ է զգվել, քան որ դեռ ասֆալտադեղակ կամ կարգի բերել չեն հասցրել:

Չուկասուն, անտառի խորը ձգվող արդեն բեռնադաշտ մի արտիստ էլ լրագրողներին առաջնորդեց դեմի Աժ ղեկավարը, «Մուշի գոտի» ընկերության նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի ծաղկածորան Տիրուբեդից մեկը՝ նախկին Տերեկովայի

բացահայտ, անասնաբույժի ցանկադաստի կառուցումն անհրաժեշտ էր: Տղամարդկանց այն է, որ նրանք ամուսնացած չէին, որ նրանք ամուսնացած չէին, որ նրանք ամուսնացած չէին:

Ամառանոցային շինարարական աշխատանքները արդեն սկսվել էին: Մեծահասակ մի մարդ էլ իզուր փորձում էր հետ մղել լրագրողներին: Դա, իհարկե, չհաջողվեց նրան:

Չինովիկների աղաքանդանակի ցրակայում, սակայն, կանխատեսվել էր բախումը եղավ ոչ թե սափազանքի կամ այլ կարգի նոր դաս-

կան կարգը լրագրողական բուն գործից դաստիարակումն անհրաժեշտ էր: Մուշի միջոցով իրեն հնարավորություն կունենային սահմանազատելու օրինակները: Ունեն միայն հանգստի, անտառային ֆունկցիոնալ քաղաքային գոտիների նախագիծ, որի մոտ 2 երրորդը նախատեսվում էր հյուսիսային կողմում:

Իրեն իշխանության ներկայացուցիչ լրագրողական երթի մի մասին մասնակցում էր ԳԳ նախագահի խորհրդակցական Բագրատ Եսայանը: Լրագրողների հետ կարճ ժողովարարական ընթացքում դարձավ, որ կոռուպցիայի գեղարվեստի համար էլ դարձ չէ, թե ինչ

Միջոցային, ստեղծված իրավիճակի դաստիարակումը ծաղկածորի գլխավոր հասակագծի բացակայությունն է, որի միջոցով իրեն հնարավորություն կունենային սահմանազատելու օրինակները: Ունեն միայն հանգստի, անտառային ֆունկցիոնալ քաղաքային գոտիների նախագիծ, որի մոտ 2 երրորդը նախատեսվում էր հյուսիսային կողմում:

թույլատրելի է: Եվ եթե ժողովարարության թույլատրություն է տրվել, ապա թույլատրություն սկսող արտիստները զսնվում են բարձրաստիճան թեթևությունների վրա, եւ այս հասկանալի անտառի նորացումն անթույլատրելի է: Ինչպես ողջ Հայաստանում, ծաղկածորում էլ անտառային սարածիները նույնիսկ էնթուզիսով ձգնաժամի արհեստներն այնքան կորուսներ չեն կրել, ինչ եղավ 98 թվականից հետո: Եվ լրագրողական հասկանալի արդ կորուսներն անվերականգնելի են, ինչպիսի միջոցառում էլ որ ձեռնարկվի»:

Գ. Գ. - Հեռավորական է, որ ընդդիմությանը արդյունավետ չի հաջող-

Ծաղկածորի անտառները հայտնվել են դոլարների դասարանի մեջ

Անտառը բաժան-բաժան անելու խնդրույթը բարձրակետում է

Լրագրողները մտնում են ծաղկածոր բարձրակետում:

Ամառային ծառերի քերի վրա նոր տնային հիմք է դրվել:

դասարանային, ինչ սահմաններում օրինական կամ արտիստի են արտեսն կառուցվել, հողօգտագործման նախագծերը կնքվել են սեղի բնակչության հետ, թե ոչ:

Հիշեցնեն, որ Օրոտի կոնվենցիայի համաձայն, որին միացան 16-րդ երկիրը Հայաստանն է, բնակչությունն իրավունք ունի սեղիկա-նալու իր էկոլոգիական իրավունքներին առնչվող ամեն նախաձեռնության: Նույնիսկ դրույթ նախատեսվում է նաեւ սեղիկա-նալում օրենքով: Ինչպես հարյուրավոր մասն ղեկավարում, անկասկած, այս անգամ էլ այդ իրավունքները ոտնակոխ անելուց առաջ իշխանությունները չեն «խորհրդակցել» նրա հետ, եւ ըստ Բագրատ Եսայանի, բնակիչները հիմա էլ իրավունք ունեն բողոքելու դատարանին:

Որ այդ կնքարկումների մասին խոսք անգամ չի եղել, վկայում են նույն բնակիչների տնտեսները, որ առանձնահատուկ ինքնավարության կազմավորումից հետո իրենց չեն թողնում անգամ մոտ գնալ անտառին, որ մի հատիկ միջոց ու հասարակական ղեկավարում չունեն: Նույն սեղիկների դաստիարակ, ծաղկածորի անտառահատումները նաեւ կենդանիների ոչնչացման դաստիարակ են դարձել: Նախատեսվում էր, սկզբնականում արդյունք, որ ամեն ֆայլափոխի հանդիման էին անտառագործներին, այժմ ճրագով դեմ է փնտրել: Բուսական փոփոխություններ, անկասկած նույնպես եղել են, սակայն ոչ կենդանիների, ոչ էլ այս դեմքում որեւէ լուրջ հետազոտություն չի արվել:

Վերջում արդեն բնադատական ակցիայի վերածված միջոցառման մասնակցներին ընդունեց ծաղկածորի ֆալսեթային Գառն Միջոցային: Ինչպես լինում է նման դեմքերում, ողջ ճեղքարկային ընթացքում նա լրագրողներին փորձում էր հավաստեցնել, որ այն արտեսները, որ լրագրողներն ակնհասեցնում էին, հասկանալի ծառերի հաշվին կառուցվածքային, նախկինում արդեն իրացված են եղել: Դրանք ժամանակին կառավարության որոշումը հասկացվել են անտառայինների ու ճամբարների կառուցմանը: Հետագայում կիսախարխուլ դարձան այդ կառույցներին ոչ թե սիրություն չի արել, եւ վաճառվել են առանձնահատուկ ներկա սերերին: «Ծաղկածորում հողահատակացումների» վարձակալման կամ օտարման ոչ մի մրցույթ չի կայացել, բոլոր ամուսնուներն ու մրցույթները սանցվել են», հավաստեց նա: Իսկ անտառամիջոցային կտրված ծառ ու թփի հաշվին բացված 7 մետր լայնությամբ ճանապարհները, ֆալսեթային բացահայտումը, հակահողմանային նյութակալումն իրենց մեծահասակների անցանկությունն ապահովելու համար: Իսկ ընդհանրապես, ըստ Գառն

Ենթադրաբար նախագահ Ռ. Քոչարյանի համար բացված բունային ճանապարհը (լրագրողներն այն կոչում են Իշխան Զախարյանի ճանապարհ):

Սեյ, դու ո՞վ ես, հարց է առաջարկում անվանագրության աշխատակիցը ՀՀ նախագահի խորհրդակցումին: Ես էլ եմ որոշվեմ է, որ ինձ չես ճանաչում, դաստիարակում է Բագրատ Եսայանը:

անվան ճամբարը: Տեղ-տեղ բացահայտված անտառամասը իսկական ժողովարարական ակնհասկանալի է վերածվել: Նոր մեկնարկված ժողովարարների տեղում հասկանալի անտառային արված ծառեր են, նրանցից միայն հասարակում կոնդերն են մնացել: Հետագայում, ծաղկածորի ֆալսեթային Գառն Միջոցային հետ հանդիման ժամանակ լրագրողներն արձանագրեցին, որ սեփականացման 4,4 հա սարածում շուրջ 3 սանդակ ֆոնդային ժողովարարներ են կառուցվում: Այցելության դասին այստեղ ժողովարարները բառակալում են: Հենց բանվորների խոսուկանությունը, ժողովարարության ծավալներն ակնհայտորեն գերազանցում են նախագծային սահմանները:

Դրանք հայտնությամբ, այլ, որհան էլ զարմանալի է, լրագրողների եւ ժողովարարների միջոց, որոնցից շատերը ծաղկածորի չէին: Եվ երեսուրդ, եւ արեւելք բանվորներին խիստ վրդովեցրել էր լրագրողների ներխուժումը: Նրանց սագնադեղներն էր, թե լրագրողական այս անտառային էնտուզիազմը կարող է իրենց «լավ աշխատանքից ու աշխատավարձի» զրկվելու դաստիարակում: Եվ խոնարհությամբ դաստիարակում էին սերերին՝ ժխտելով անտառահատումների իրողությունը: Մի դաս իրողական կամ հայտնություն նաեւ սափազանքային լրագրողին ծեծելու առաջնորդած անձը, որը, զարմանալիորեն նույն ոգով բառակալում էր հոխորակ՝ դաստիարակելով իր սերերին:

Սակայն ողջ ընթացքում, թե օրը օրը էր, «սերերից» որեւէ մեկն այդպես էլ չհայտնվեց ժողովարարականներում: Գողմերի սանն անցկացվող սեմինարին մասնակցող լրագրողները դաստիարակում էին: Մյուս հասկանալի է նաեւ սեղիկավորված դաստիարակում Լեւոն Սարգսյանի՝ հանրահայտ Արտադրող Լյուվի դաստիարակող դոլարը: Ի դեպ, ոչ միայն նա, այլեւ արդի դոլարակալարարների գերակա մասի համար նույնիսկ երեսուրդ կենտրոնում բարձ-

Վերջում մնում է արձանագրել նաեւ, որ անտառային ֆունկցիոնալ ճամբարների համար հողահատակացում թույլատրած կառավարությունը (իրեն հասուկ դեմք, դա թույլատրելի է օրենքով) հետագայում նույն կարգի այլ որոշումը անտառային ֆալսեթային ղեկավարումը կայացվելու հետ կարողանա ղեկավարել: Մասնավորապես նկատ առնենք, որ նախկին 20 մանկական ճամբարների ու առողջարանների փոխարեն այսօր ծաղկածորում ընդամենը 2 ճամբար է մնացել, իսկ նոր կառուցվածքային ղեկավարումները ամենակալական հանգստի գոտիներ չեն:

Սեյ, դու ո՞վ ես, հարց է առաջարկում անվանագրության աշխատակիցը ՀՀ նախագահի խորհրդակցումին: Ես էլ եմ որոշվեմ է, որ ինձ չես ճանաչում, դաստիարակում է Բագրատ Եսայանը:

Լուսանկարները՝ Մ. ՍԱԿՐՅԱՆԻ

ԱԶԳ

Միջազգային

ԵՅՈՒ ՅՈՐԸ

Հանրադատականների համագումարի բացմանը նախորդեցին բողոքի խոսքեր Գույցեր

Հայաստանի իշխանությունները վերջին տարիներին...

Միայն 1921 թ. հուլիսի 5-ի որոշումով Հայաստանի մի հասկանքը...

1918-20 թթ. ԱՊՀ մասնի կազմել ոչ միայն Ղարաբաղը, այլև...

որ փորձում էր Ազգերի լիգայի անդամ...

Ղարաբաղը չի եղել ԱՊՀ-ի կազմում...

Նյու Յորքում երեկ բացվեց Հանրադատական կոնակցության ազգային համագումարը...

Համագումարի գլխավոր խնդիրն է ցուցադրել կոնակցության բարերի միասնությունը...

Գրանց կազմակերպիչների ակտիվները վկայակոչելով Ֆրանսուրեյի...

«Նյու Յորք քայմսի» անցկացրած հարցումը...

Ֆրանսուրեյը հաղորդում է, որ համագումարի վերջին օրը սեղանների 2-ին...

Չնայած այս ամենին, արդեն ուրաք երեկոյան Նյու Յորքում սկսվել են Յորք...

Ինչո՞ւ ազգերի լիգան չձանաչեց 1918-20 թթ. Ադրբեջանի դեմոկրատական հանրադատությունը

Բախվում նշվեց Ադրբեջանի անկախության հռչակագրի 13-րդ սուրբագրությունը

Մոգված են, որ Նախիջեբանը բնիկ հայկական հող է...

Երեկ Բախվում նշվեց «Ադրբեջանի հանրադատության մեծական անկախության վերականգնման»...

գրում է, որ 1919 թ. հունվարին ադրբեջանական մասնավորությունը Փարիզի...

Ի դեպ, ԱՊՀ-ն իր գոյության երկու տարիների ընթացքում այդպես էլ չկարողացավ...

ադրբեջանի կազմում, այլապես Բախում նման նոտա չէր հղի...

1920 թ. օգոստոսի 10-ին Հայաստանի դաժնակցական կռուվարության...

Եվ վերջապես, 1920 թ. նոյեմբերի 30-ին հորհրդային Ադրբեջանի...

ԱՅԾՈՒ ՏՎՈՒՑՆԵՐ

ԱԿ-ի առաջնորդը դասադատվեց հինգ արվա ազատագրված

Երեկ Բախվում ավարտվել է այսօր կազմակերպության ազատագրության կազմակերպության (ԱԿ)...

ԱԿ-ի անդամները հունիսի 22-ին Բախվում կայացած ՆԱՏՕ-ի կոնֆերանսի...

ԱԿ-ն իր շարժումը ներառում է Ղարաբաղի դեմ մասերազման մի քանի...

Չեչնիայի նոր նախագահն է Ալու Ալխանովը

Երեկ առավոտյան արդեն հայտնի է դարձել, որ կիրակի օրը Չեչնիայում անցկացված նախագահական ընտրություններում...

Ֆոնտանայի քաղաքում կատարվող ընտրությունները...

Ալխանովը բացարձակ է անհասանելի լիդեր է, արձանագրել է Արսախանովը...

Պաշտպանությունը հեռավորվեց ֆրանսիացի տասնյակների դասավորություն

Ռուսաստանի, Գերմանիայի և Ֆրանսիայի ղեկավարների եռակողմ հանդիպումը...

Երեկ հայտնի դարձավ, որ երկու կողմերից հեռացվելու նպատակով Մերձավոր Արևելքի է մեկնել Ֆրանսիայի...

Առևանգիչներ «Իրաֆի իսլամական բանակ» խմբավորման գործախններն են...

Կիրակի երեկոյան ցուցադրված հեռուստատեսությամբ նախագահ Ժակ Ժիրակն...

Չրակի խոսքերով, «Ֆրանսիան միշտ ապահովել է բոլոր ղավանակները...

Տարեկանը նախագահ Ժակ Ժիրակի ստորագրած օրենքի համաձայն...

Պաշտպանության բանակցությունները իրաֆցի աղսամբների հետ

Իրաֆի ժամանակավոր կառավարության ղեկավար Իլյար Ալլաովը...

«Վաչինգսոն փոս» թերթին սկզբում հարցազրույցում Ալլաովին ասել է...

Հանդիպումների մեծ մասը տեղի է ունեցել վարչապետի սանդղակում...

մասին հորոշել է խնդիրներ լուծել խաղաղ ժամադարով, խոստացել է երաշխավորել...

Առայժմ հայտնի չէ, թե համաձայնագրի գործողության ընթացքում...

Ռոմ հաղորդումների համաձայն, Նազաֆում իրաֆցի աղսամբների հետ զարգացրած բանակցություններ են վարում...

Աջակցությ

«Անգեն» աչով էլ տեսնելի է, քե «71» հեռուստատեսության մարդիկ ինչպիսի ջանքեր են քափում՝ երբեք գրավիչ, բազմազան դարձնելու համար: Անցած սեպտեմբերից ուժի-ուժով դիտում ու գտնումներ են անում՝ այդ դժվարին ու ընդհակառակ գործի մեակներին օգտակար լինելու համար: «Երջադարձը» իմ թեմաներից մեկն էր, սակայն նրա յոթամյակի առիթը խախտեց հեռավարությունը եւ փաստորեն նրանով էլ սկսվեց այս հողավաճառը: Գուցարմը, որ առաջնելը հուլիսի 19-ին յոթամյակի կերպի, եւ հրավիրում են վաղը՝ չորեքշաբթի, դիտելու մասշտաբային կենտրոնի նվիրված հեռավար հաղորդումը՝ դրական լիցիտացիայով, որովհետք է «Երջադարձը»: Այն կյանք առավ ուղիղ 7 տարի առաջ: Առաջին երեք օգոստոսի 31-ին, ժամը 21-ին:

մեջ, թեեւ, իհարկե, չեն բացառվում հասակում հոսող աղբյուրներ...
...Դեռեւս «Երջադարձ» ուսուցչությունն զբաղվում էին նրա 1-2 րոպեանոց մանրադասումները, որոնք գեղեցիկ ու, ի տարբերություն մյուս կարծիքի հաղորդումների, պատրաստ էին, հուճկավ, եւ րոպեներ տեղ հաղորդման ընթացքում իր կարգին էին, անում մի ուրիշ աշխարհ: Այդ աշխարհն արտասովոր դրամաշափով թեթեւ մեր ազատագրական ժայռափ տարիներին, երբ Ալեքսանդր Սովետական (այսօր էլ նրա անունը) անձամբ այցելում էր քե՛ կեքեր, գոհված ազատամարտիկների շքերհուր, հաղորդում ժայռաստան հողատրվարության վայրից... Դիտում են. այն օրերին նրանով հեռավարվում էին «Արվեստ» ամսագրի հեղինակները, բայց մինչև որեւէ բան կանեին՝ լուծարվեց այն: Արջայի ճոճում լինե-

հայ ժողովրդի մեծ ներդրումը հաստատելու համար: Գաղափարային գրույցներն ու ուխտագնացությունը լուսաբանող տեսաթատրաֆերը, մեր ժողովրդի անարդարորեն կորցրած, բայց հավերժ բանն ու հարազատ արարքների զուտագեղ տեսաթատրոսը... որ «Երջադարձ» հաղորդումները, ի քիչ ավալ արժանիների, դարձնում են մեակութային իրադարձություն, նաեւ ժայռային, անձամբ մեր հոգեւոր կառուցվածքի կյանքը ներկայացվում է մինչև 1915 թ. եւ եղեռնից հետո: Հա՛նք արք. Ամենայնի հասարակական լայն գործունեությունը (նաեւ գեղարվեստական ու հոգեւոր գրականության հրատարակությունը), Երեւանի համալսարանում Աստվածաբանության մասնաճյուղի հիմնելու ու ղեկավարելու, հեռանկարավոր հոգեւոր գրույցների լուսարձակությունը նույնպէս էին կարճաժամ հոգեւորի վե-

Փիթեր Բալախյանը Հայաստանում է

Երեւի գրողների միության կողմից ստանում են ինքնուրույն հանդիպում ամերիկահայ գրող Փիթեր Բալախյանի հետ, որն իր ընտանիքով Հայաստան է ժամանել Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության հրավերով: Մայրենի լեզուն կորցրած ամերիկահայ գրող Փիթեր Բալախյանը վերադառնում է իր արմատներին եւ նրա մտորումների հիմնական թեման Հայաստանն է, ցեղասպանությունը: Փիթեր Բալախյանը ութ գրի հեղինակ է: «Բոլորովին վերջերս» 2004 թ. լույս տեսավ Հայոց ցեղասպանությունը նվիրված նրա հեռավար գործը՝ «Այրվող Տիգրիսը»: Դա արժանացել է ամերիկյան մի ֆանի

մրցանակների, որոնցից են «Նյու Յորկ թայմսի» «Նեանտակալից գիրք» եւ նույն քերթի «Բեքսբուլլեր» մրցանակներին: Իր ողջունի խոսումը Փիթեր Բալախյանը նեցեց, որ իր համար մեծ լույս էր Հայաստանում լինելը, ֆանի որ դա օգնում է հեռավար ստեղծագործական աշխատանքում: Համարում է նրա մտորումների հիմնական թեման Հայաստանն է, ցեղասպանությունը: Փիթեր Բալախյանը ութ գրի հեղինակ է: «Բոլորովին վերջերս» 2004 թ. լույս տեսավ Հայոց ցեղասպանությունը նվիրված նրա հեռավար գործը՝ «Այրվող Տիգրիսը»: Դա արժանացել է ամերիկյան մի ֆանի

Գ. Գ.

Յոթնամյա «Երջադարձը»

Օլիմպիական խաղերի մեջ համար դրամաշիկ օրերին, օգոստոսի 24-ի «Երջադարձը» բալետային արժեք ունեցավ՝ մեր տղաների անհաջողությունից ու հեղ մեկնաբանների խեղդով հնչող խոսքի ծանր տպավորությունը հաղթահարելու իմաստով... Պատկերացրեք. այստեղ խոսում ու գործում են Առաքել Գազարը մի ֆանի or առաջ բարձրացած մեր ու օտարազգի մասնագետները: Այս անգամ Ջեմբորջի համալսարանի հոլանդական մի զինակց Աարսեթը եւ մեր երիտասարդ, բայց արդեն աշխարհապահակ առաջագետ Վահագն Գուրգալյանը: Այն Գուրգալյանից տարբերելու համար ասեմք, որ կրտսերը եղել է Վիկտոր Համբարձումյանի ճախարակների սանը եւ գործընկերը, ով այսօր ինՆերտրուկաբար զարգացնում է նրա կարիքաստեղծները, խմբագրում ամերիկյան առաջագիտական ամսագիր, անդամ է աշխարհի առաջագիտական ընկերությունների: Առաջագետը բնագավառի երկու հիմնական ուղղություններին (դիսկալան եւ տեսական) հավելում է իրենց՝ դիսկալան, այն, որ վերջին տարիներին զբաղեցրել էր Վիկտոր Համբարձումյանին եւ համայն է այն կենտրոնի իր երիտասարդ սանի հետ:

լով, Արկենը (հետո այսօր կոչվեց) սուր էր արդում ասիմանամեծ շեքերի հոգսն ու կարիքը:
Մինչ օրս իմ հիշողության մեջ դառնել են հենց «Երջադարձ» մասնագետը Մեղրին ու նրա արտասովոր մարդիկ: Ոմն գեղանկարիչ Արմեն, որ ոչ լուսավիտատ ունի, ոչ հովանավոր, բայց ամեն օր կստանար օրվան հրաշառակ էր սանում, որ մարդիկ դիտեն, գեղեցիկ լիցիտացիայով, նրբանամ, հղկվեն, ավելի սիրեն ու զննասեն ունեցածը: Իսկ ահա, Մեղրու կողմի ու կենսաբեր մարդկանցից մեկն ինչպես է խորհում: «Այս է դուռն երկնից, ֆանի Համբարձումյանի գիտելու Աստվածորոյն այրերից թափվող արցունք-խաչերը նաեւ այս ծերունուն են դիտել-մտազոյցել... Մեղրին արեգակային է ու դուռը թիրիական եւ նրա օրվա մեջ ժամանակներ են (այս խոսքի վրա կարող է մի ծեղ ծանոց խնամել էր ղուկուն խորխորհուրդ իմաստ հաղորդելով տեսաթատրաֆերով... Վ. Գ.) եւ Նոյի մասկերն ու այս բերդադրային լեռների մեջ է Առաքել ու մեր լեռների փոխակային... Մեղրին սեր է ու հաց, հաց է ու զինի: Նրա հողը զառիկ ու լուսալու էր, այդ հողին մատչել էր ղեթ, այդ հողին մատչել էր ղեթ, իսկ դա նաեւական է, որ տարական կենսաթայմաններն անհրաժեշտ են, մանկատարեթ, դղրոց, մեակուպի ու հավասի տուն...: Այսօր է հողի եւ իր սոսանի մարդը (նաեւ հեղինակ Արկեն Սովետական) բարձրաճանում ոչ միայն սերն առ հայրենին, այլեւ այն լուսալու, զորացնելու լույսն են: Մանկատարեթ, դղրոց, հավասի տուն. մեր ժողովրդի յուրօրինակ սուր կենցաղային բերդությունը... Այդ հոգեւորի ծիւղն ու հոգեւորության խոհեւր է փայլալույսն ու բարձրաճանում Սովետականը՝ մեր հավասի հզոր լուսալուսների ատրոֆական տղայներով: Նրանցից երկուրը՝ իրենց բուռն գործունեության կիզակետում, ֆանից այցելել են մեզ այս հաղորդագրի միջոցով եւ մեր հոգիները լեցրել վստեմ ու բարձր գաղափարներով: Խոսքը Հա՛նք Ամենայնի եւ Սետրոյ Առջայն արագամտների մասին է, ովքեր արդում են մեծաց վարով եւ մասնուցում մագաղաթա արժեքեր ու հուճարաններ, ովքեր մարտնչական հայրողիների մեծագործության եւ հոգեւորի անմահացող նվիրումի հանգանակներ են: Դեց միայն հոգեւոր ու լուսամական զարկանության նրանց հասրները բավական են՝ հավասի զարկանության զինանախկան ու ստանափրության բնագավառում

րականմանը եւ նրա գերակայության արկիտմանը: Իսկ մի՞թե Արկեն Սովետականի ամբողջ գործունեությունը եւ խնդր առարկա հաղորդաբարի առաքելությունը մեկ այլ բանի էր միտված: Պատահական էր, որ չորսամյա «Երջադարձ» հեղինակն արժանացավ մեակուպի գերակայությունը հաստատող ՄԱԿ-ի հայտարարած մրցանակին, հետո էլ մեր ժողովրդի միության «Ոսկե գրիչ» հեղինակավոր մրցանակին: Նույնիսկ դիվար է գերազանցաբար այս հաղորդաբարի առիթով կատարվող նկարահանումների արժեքը, ֆանի դրամն ղափարանում էր գալիսին եւ փոխանցում մեակութային լուսամական-ազգային մնայուն արժեքներ: Այսօր ընթեր մեակուպի, բեմադրիչ եւ երգիչ Տիգրան Լետոյանի անժամանակ հեռացումով հնարավոր է նմարել նրա խոհով ու ղոնդարով լեցուն գրույցներին, Զվարթնոցի կամարների սակ իրականացրած «Պողիկոս» եւ «Անուս» տններկայացումներին նվիրված հաղորդարկի ժայռակները: Գաղափար անզուգական գորակարներին՝ Անրանիկին ու Նոյեմին, Ալ. Կիրակոսյանին ու Գր. Գյուրգալյանին, լուսամական նաեւավոր անհասներին եւ իրադարձություններին նվիրված հանդիսությունները, գրի ու մեղեդու վարդեսներին՝ Խաչատրյանին ու Դաւենցին, Սահարուն ու Սիմանթրոյին, Վահան Թեյրյանին, Զեֆրոյանին, Լուսինեին ու Խորեն Պալախյանին, Քալեյտյանին ու Սասնա երգիչ Հայաստան արարասանն ու ֆանգրիկ սարերի ու լեռների սուր սարսուռները լուսալու սատուցիներին, մեր կողմից արդող նրա մեծափառ տղայրարներին նվիրված հաղորդումները, որ անցյալից եկողներին եւ փոխանցում մեծաց վարն ու սովորույթները, ազգին ազգ լուսալու սրբությունները...

Ամսաթիւնար վիճակ էջմիածնի մեակութային օջախների համար

Քեր մեակութային օջախներ ապակեռ ներառում է այն անձեր, ինչն այսօր հայքնի է ֆաղափար աշխարհին, աղա էջմիածնի ֆաղափար այս իմաստով այսօր վաս վիճակում է: Աշխարհի տարբեր կողմերից ժամանածների հիացումներն արժանի ֆաղափար մեակութային կյանքը ներկայացնում են մի ֆանի անմիջար վիճակում գնվող տուն-թանգարանները, գրադարանը եւ կուլտուրայի սանը գործող մի ֆանի խմբակները: 1948 թ. հիմնադրված Հովհաննես Հովհաննիսյանի տուն-թանգարանը, որը ղաջկանում է էջմիածնի ֆաղափարեարանին, ինչպես սասցին աշխատակիցները, շուտով կֆանդի: Տուն-թանգարանի տարբեր կառուցված շեքերն այն թողել են սպերում, այնտեղ ոչ ոք չի այցելում: «Թանգարանի միակ այցելուներն աեակներն են, այն էլ այն ղաջանով, որ ղոյրոցական ծրագիրն է ղախանում: Իսկ օտար վայրերից ժամանածներին չեն էլ քերում այստեղ, անոթ է... ղաջանում էին աշխատակիցները: Իսկ սուրեն Ամայա Հովհաննիսյանը նեցեց, որ ոչ ոք չի հուղում տուն-թանգարանի շեքի անմիջար վիճակը: Եվ միայն անցյալ տարի փոքր օգնության շեքիով հնարավոր է եղել մասնակի վերանորոգել տուն-թանգարանի սանիքը՝ փրկելով այն հողին հավասարվելու վստեզից: Անգամ որոշ ցուցադրամուուներ լիվ հանվել են տուն-թանգարանից:

Մյուս թարմ զարկանություն եւ նոր ամսազիւր չի ստացվել: էջմիածնի զավառագիտական եւ երկարաբանական թանգարանը թեեւ վաս վիճակում չէր, սակայն սուրենի՝ Հասմիկ Հակոբյանի հավաստամբ, խնդիրները լուծվում են թանգարանի աշխատակազմի նախաձեռնությամբ: Օրինակ, վերջերս թանգարանի ղաջը, որը կիսաֆանդ էր, վերակառուցվել է սուրենի ուժերով: «Թանգարանի մուտքը վնասովի չէ, երկի դրա համար էլ այցելուները ցաս են: ղեթ էլ չէ գումարը, միայն թե թանգարան այցելեն», սասց սուրենը: Ջանդակագործ խորեն Տեր-Հարությունի թանգարանը խիստ վերանորոգման կարիք ունի: Տուրեն Հովհաննիսյանը նեցեց, որ թանգարանը նախկինում եղել է կիսնոյի շեք, որը ղազաղաբա հարձարեցված է: «Սուրենի գումարը 900 դրամ է, որը մեծ խնդիր է, լավ կիսեմ, եթե մուտք ազատ լինե, զոնե այցելու ցաս կիսեմ», հանդակալ եւ սուրենը: «Օրվա մեջ 5 այցելու ունեանը մեծ ուրախություն է մեզ համար», ղաջանում էին աշխատողները: Վերանորոգման խնդիրներ ունի նաեւ Սիեր Աբեդյանի անվան թանգարանը: Թանգարանի սուրենությունը հուլիս հայքնեց, որ զույց մի օր «Լինսի» հիմնադրամի գումարներից իրենց էլ հասկացումներ կանուց: Չոռանամ նեւ, որ Սեակուպի սանը գործում են աեղնագործության, ծեռագործի, ղաբի մի ֆանի խմբակներ, իսկ կիսո եւ թանոն կոչվածը վաղուց դարձել է բարի հիւժողություն...

ԳԵՒՐԳԵՆ, ԳՈՒՍԱՐ

ՍԱՂԻՍԿԱՐԳԻ ՍՉԵՆԴՈՎ

«Գայի թակարդ»

Լույս է տեսել «Ազգի» աշխատակից Սերգեյ զԱԼՆՅԱՆԻ նոր գիրքը՝ «Գայի թակարդը» («Գողակաճ աշխարհ»-2): Գողակաճ կամ հանցագործ աշխարհը միշտ էլ կարծու դեր է խաղացել բոլոր երկրների հասարակական-ֆաղափարական կյանքում, թեեւ դա նկատի կարող է չլինել: Ամեն դեպքում այս նոր գրքում հեղինակն անձնավերջին փաստերի եւ ուսումնասիրությունների հիման վրա (սկզբները վերաբերում են 2003 թ. դեկտեմբերին) ցույց է ալիս այսօրվա հանցագործ աշխարհի իրական դեռակատարությունը: Գիրք կարելի է ծեղ քերել հեղինակից եւ «Գասարից»՝ տղազարանից:

ԳԵՒՐԳԵՆ, ԳՈՒՍԱՐ

ԱԶԳ

Մարզական

ՕԼԻՄՊԻԿԱՆ ՄՐՃԱՄՊՈՐԵՆԵՐՈՍ

Արգենտինական ֆուտբոլի մեծ նվաճումը

Արգենտինայի ֆուտբոլի հավաքականն իր ժառանգության մեջ առաջին անգամ նվաճեց օլիմպիադայի չեմպիոնի տիտղոսը: Վճռորոշ խաղում Մարսելը Բելախայի սաները նվաճագույն հազվով դարձրան մասնեցին Պարագվայի հավաքականին: Միակ գնդակը հանդիպման 18-րդ րոմեին խփեց արգենտինական ֆուտբոլի «ծագող ասդ» - Բոկա Նուրմիսիի» հարձակվող Կառլոս Տեպեսը, որը 6 խաղում իր օգնի գրանցելով 8 գնդակ, դարձավ օլիմպիական մրցաժամի լավագույն ռմբարկու: Այս հաղթանակն օրինաչափ էր: Արգենտինայի ընտանիքն մի գլխով բարձր էր մրցակիցներից, ինչի վառ վկայությունն էին տնայն տնայն վեց հաղթանակներն ընդհանուր 17-0 հաշվով: Հարկ է նշել, որ օլիմպիական խաղերում մինչ այդ արգենտինացի ֆուտբոլիստները միայն մեկ անգամ հեռավոր 1928 թ. Ամստերդամում կայացած առաջին 9-րդ օլիմպիադայում էին մրցաակախար դարձել՝ գրավելով 2-րդ տեղը: Այն ժամանակ արգենտինացիները վճռորոշ խաղում ուժերը չափել էին օլիմպիական չեմպիոն Ռուրուալայի հավաքականի հետ: Եզրափակիչի հանդիպման լրացուցիչ ժամանակում էլ հաղթողը չէր որոշվել (գրանցվել էր 1-1 հաշիվ), ուստի քիմերը հաջորդ օրը ետ խաղադաշտ էին դուրս եկել: Վերախաղում 2-1 հաշվով Եվանոն էին օլիմպիական չեմպիոն Ռուրուալայի ֆուտբոլիստները:

Բռնագե մեդալների համար մրցաձեռնում հայկաի հավաքականը 1-0 հաշվով հաղթեց Իսրայի ընտանուն: Միակ գնդակը 8-րդ րոմեին խփեց Իսալազի Ջիրալդին:

Արգենտինական ֆուտբոլիստները միայն մեկ անգամ հեռավոր 1928 թ. Ամստերդամում կայացած առաջին 9-րդ օլիմպիադայում էին մրցաակախար դարձել՝ գրավելով 2-րդ տեղը: Այն ժամանակ արգենտինացիները վճռորոշ խաղում ուժերը չափել էին օլիմպիական չեմպիոն Ռուրուալայի հավաքականի հետ: Եզրափակիչի հանդիպման լրացուցիչ ժամանակում էլ հաղթողը չէր որոշվել (գրանցվել էր 1-1 հաշիվ), ուստի քիմերը հաջորդ օրը ետ խաղադաշտ էին դուրս եկել: Վերախաղում 2-1 հաշվով Եվանոն էին օլիմպիական չեմպիոն Ռուրուալայի ֆուտբոլիստները:

Հայաստանը մեդալներ նվաճած երկրների ցանկում չէ

մարզական դասիվը բարձր դասի համար: Որան էլ որ ցավալի է, մեր օլիմպիականները զբաղեցրել են ճախողվեցին: Օլիմպիական մրցատարած դուրս եկած 18 մարզիկներից եւ ոչ մեկը չկարողացավ գեթ մեկ մեդալ նվաճել: Առաջիկայում մենք դեռ կանդիդատներ մեր օլիմպիականների ճախողմանը, իսկ առայժմ փաստենք, որ ի սարբերություն Հայաստանի մարզիկների, մեր հարեան երկրներն Արգենտինա նվաճումների հասան: Այսպես, Թուրքիայի ներկայացուցիչները 10 մեդալ նվաճեցին (3-ական՝ ոսկե եւ արծաթե, 4 բրոնզե): Իրանցի մարզիկներն արժանացան 6 մեդալի (յուրաքանչյուրից՝ երկուական): 2-ական ոսկե եւ արծաթե մեդալ նվաճեցին վրացիները, իսկ Ադրբեյջանի մարզական դասիվում իրենց 5 մեդալ գրանցեց (1 ոսկե, 4 բրոնզե):

9. Չինաստան	9	12	9	30
10. ԱՄՆ	9	9	12	30
11. Կուբա	9	7	11	27
12. Ուկրաինա	9	5	9	23
13. Հունգարիա	8	6	3	17
14. Ռումինիա	8	5	6	19
15. Բուլղարիա	6	6	4	16
16. Ավստրալիա	5	1	6	12
17. Ֆրանսիա	4	9	9	22
18. Բուրնդի	4	3	3	10
19. Եգիպտոս	4	1	2	7
20. Իսպանիա	3	11	5	19
21. Կանադա	3	6	3	12
22. Թուրքիա	3	3	4	10
23. Լեհաստան	3	2	5	10
24. Նոր Զելանդիա	3	2	5	10

25. Թայլանդ	3	1	4	8
26. Բելառուս	2	6	7	15
27. Ավստրիա	2	4	1	7
28. Եթովպիա	2	3	2	7
29. Ալժիր	2	2	2	6
30. Իրան	2	2	2	6
31. Թայվան	2	2	1	5
32. Կասան	2	2	-	4
33. Բուլղարիա	2	1	9	12
34. Ճապոն	2	1	2	5
35. Ուրուգվայ	2	1	2	5
36. Մարոկո	2	1	-	3
37. Ղազախստան	2	-	6	8
38. Արգենտինա	2	-	4	6
39. Զիմբաբուե	2	-	1	3
40. Ղազախստան	1	4	3	8
41. Զեմբիա	1	4	2	7
42. Զիմբաբուե	1	3	4	8
43. ՀԱՀ	1	3	2	6
44. Խորվաթիա	1	2	2	5
45. Լիբիա	1	2	-	3
46. Կիլիմանյարո	1	1	3	5
47. Եգիպտոս	1	1	3	5
48. Ինդոնեզիա	1	1	2	4
49. Ջիբութի	1	1	1	3
50. Ադրբեյջան	1	-	4	5
51. Բելգիա	1	-	2	3
52. Իսրայել	1	-	1	2
53. Բազմամեր	1	-	1	2
54. ԱՄՆ	1	-	-	1
55. Կամբոջիա	1	-	-	1
56. Ղազախստան	1	-	-	1
57. Իտալիա	1	-	-	1
58. ԿՄԳՀ	-	4	1	5
59. Լատվիա	-	4	-	4
60. Մեկսիկո	-	3	1	4
61. Պարագվայ	-	2	1	3
62. Սերբիա	-	2	-	2
63. Ֆինլանդիա	-	2	-	2
64. Ալժիր	-	1	3	4
65. Եստոնիա	-	1	2	3
66. Գերմանիա	-	1	-	1
67. Գոնոլոնգ	-	1	-	1
68. Պարագվայ	-	1	-	1
69. Կենեդի	-	-	2	2
70. Իսպանիա	-	-	2	2
71. Անոլոլիա	-	-	1	1
72. Կուբա	-	-	1	1
73. Տիբեթ	-	-	1	1
74. Եթովպիա	-	-	1	1
75. Սիբիա	-	-	1	1

Ամերիկացի կանայք գերազանցեցին ռդամարդկանց

Ինչպես միշտ, առաջին օլիմպիական խաղերում մեծ հեռավորություն էին առաջացրել բասկետբոլի մրցումները: Պատանջը բասկետբոլի ազգային ընկերակցության առաջնության մասնակցի մի բարձր «ասդեր»՝ Ամերիկայի միջին ՄԱՄ-ի ռդամարդկանց հավաքականում: Այս հանգամանակը ստեղծել էր մասնագետներին ամերիկացի բասկետբոլիստներին համարելու չեմպիոնի կոչման գլխավոր հավակնորդներ: Մակայն Գրանթ չարաբարդին ստատիստները: Ամերիկացիներին գերազանցեցին արգենտինացիները, որոնք բավական համառ ու դրամատիկ խաղերում կիսազգրվակախում ոսկե մեդալների համար մրցաձեռնից դուրս մղեցին գլխավոր հավակնորդներին: Բոլոր չորս խաղարկումներում էլ արգենտինացի բասկետբոլիստներն առավելություն ունեցին եւ հանդիմունք չառնեցին 89-81 հաշվով: Արգենտինացիները իրենց գերազանց դրսևորեցին նաեւ վճռորոշ խաղում՝ 84-69 հաշվով դարձան մասնակցի հաղթողներ: Այսպիսով, ֆուտբոլիստներից հետո արգենտինացի բասկետբոլիստներն էլ հռչակվեցին օլիմպիական չեմպիոններ: Իսկ ահա ԱՄՆ-ի հավաքականը բավարարվեց բրոնզե մեդալով: Երրորդ տեղը համար ժայռում ամերիկացիները 104-96 հաշվով դարձան մասնակցի կիսկայի ընտանուն: Ղա Արենի

օլիմպիական խաղերում ԱՄՆ-ի մարզիկների նվաճած 100-րդ մեդալն էր: Եթե ԱՄՆ-ի ռդամարդկանց հավաքականին չհաջողվեց հաղթող ծանաչվել, ապա կանայք իրենց հիմնական դրսևորեցին: Եզրափակիչում ամերիկուսիները 74-63 հաշվով դարձան մասնակցի Ավստրալիայի ընտանուն: Չեմպիոնի կոչումը ամերիկայից ստացան վրացիները (18 մեդալ): Բրոնզե մեդալներին արժանացան Ռուսաստանի բասկետբոլիստները, որոնք առավելության հասան Բուրնդիայի ընտանուն նկատմամբ (71-62):

Մնում է որոշել բրոնզե մրցանակակիրին

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձագույն խմբի առաջնության 17-րդ օրն առանձնակի փոփոխություններ չմտնեց մրցադաշտում առկայություն: Երկրի չեմպիոն «Փյունիկ» Գյումրիում տնայն խաղում հաշվով հաղթեց (4-1) ավելի անարդարացի առաջատար իր անսասան դիրքը: Թիմի կազմում այս խաղում էլ առկայությունս խաղող վաչի ընկած Երաստարը ֆուտբոլիստները: Արգենտինացիները հարձակվեցին Սիսիանի խաղակազմում Մխիթար Գրիգորյանն ու Տիգրան Դավթյանը երկու անգամ գրավեցին մրցակցի դարձաբ: Զնայած ընդմիջումից անմիջապես հետո Արսյոմ Բեռնցյանը կրճատեց հաշիվը՝ սարբերությունը, սակայն մինչև խաղավաճ գալուս եւ Ալեքսանդր Պետրոսյանները եւ երկու գոլ խփեցին:

«Բանանցը» ժայռում են բրոնզե մեդալների համար: Այդ ժայռից կարծում ենք դուրս մնաց «Դինամո-Չեմիթը», որը 4-րդ անընդմեջ դարձաբոլոր էր: Դինամոյականները 0-2 հաշվով դիմացին «Արարատ»-ին: Վերջինս արժանացավ է հաջող ելույթները: Երկու է, արարատցիներին հաղթանակն այնքան էլ հեշտությամբ չհաղտեց: Միայն 83-րդ րոմեին քիմի սեւամոր լեգենդներ Բաղդան Ուդուխի խփեց գոլի ընդմիջում «Արարատ»՝ հաշվի մեջ առաջ անցավ, իսկ խաղավեջում աչի ընկավ քիմի մյուս նորեկը՝ փորձառու Նվեր Խաչատրյանը:

Բավական սուր մրցակցություն էր ծավալվել «Բանանցի» եւ «Կիլիկիայի» մրցակցում: Առաջին խաղակազմում «Բանանցի» նորեկ Պարտիկ Ունունը բացեց հաշիվը: Ընդմիջումից հետո «Կիլիկիան» սիրեց նախաձեռնությունը, որի առկայումս Սերգեյ Երումյանը գեղեցիկ գոլ խփեց՝ գնդակն ուղարկելով դարձաբ կերտն անկյունը: «Կիլիկիան» կարող էր զարգանալ հաջողությունում, սակայն գոլային մի քանի րոպեից արդեն նաև չուղարկեց նաև Երումյանը, ընդ որում երկու անգամ գնդակը դիտավ դարձաբ ձեռքից: Իսկ ահա «Բանանց» ավելի հաջողակ գնդակներ հաղակարծիք 4 ռոմե առաջ Արսյոմ Եվանունովը հիմնական իրաբեց տուգանային հարվածը՝ հաղթանակ դարձելով «Բանանցին» (2-1):

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ի լրումն 27.04.2004 թ. եւ 25.05.2004 թ. կատարված հրադարանային ծանուցումների, «Իննա-գրոտ» ՍՊԸ թիվ 397/2004 թ. ընկերությունը կրկին տեղեկացնում է, որ Երևանի «Արամանդ» աղանամականային բուրայի հարթակում առաջին անգամ կ'ընկալվեն «Նախի» ԲԲԸ-ին դասակարգված գույքը՝ մաքուր օդի մեծումսն վայրում՝ մակերեսը՝ 203.4 հմ (հողամասի չափը՝ 0.19 հա)՝ հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գյուղ Այնթապ: Գույքի մեկնարկային գինը՝ 3.000.000 դրամ: Ամուրը՝ դասական փուլերով, ս. թ. սեղանների 17-ից, յուրաքանչյուր երկուստը, չորեքստուր եւ ութստու, 6: 3:00, մինչև ղեկսեղանի 30-ը՝ Բ. Երևան, Ազատագրող 6/1 հասցեում: Եղանակությունների համար դիմել «Իննա-գրոտ» ընկերություն: Հեռ.՝ 58 12 42 կամ 56-31-15, 56-48-83:

SODIUM CARBONATE (Na₂CO₃)
 Kaveh Soda Chemical Industries Co.
 In I.R. of IRAN producing the best quality of
SODIUM CARBONATE (Na₂CO₃)
 In heavy & light grade standard and intends to sell and export this commodity to Rep. Of Armenia & elsewhere.
 For further information and inquiries please contact TAVANZA Co. through
 E-mail : tavanzaco@yahoo.com & tavanzaco@hotmail.com
 And fax No. (98-21) 8773660

American University of Armenia
POSITION AVAILABLE
International Recruitment Officer

DUTIES:

1. Develops and executes a long-range strategy for recruitment of regional and international students.
2. Plans, directs, and coordinates regional and international recruitment efforts working closely with the Vice President, Director of Admissions and academic departments/programs.
3. Develops, expands, and designs web page and other information both on country and programmatic level in support of the University's recruitment efforts.
4. Performs other related duties as assigned by immediate supervisor(s).

REQUIREMENTS:

- Masters degree from AUA or an accredited US/Western European program.
- Excellent communication, interpersonal, and team building skills.
- Must be fluent in English; knowledge of Russian, Arabic and/or Farsi is desirable.
- At least 3 years of experience in higher education.
- Ability to handle multiple complex tasks simultaneously and work with multiple constituencies.
- Competence in computer skills, including word processing, spreadsheets, database design and management, etc.
- Self-directed, requiring minimal oversight.

Applicants are requested to submit a cover letter outlining how they meet these qualifications along with a CV via e-mail: abekchya@aua.am or to room 50a, Marshal Baghramyan 40 by September 17, 2004; however the position will be open until the best candidate is found. Short listed candidates will be invited for interview.

ARMENTEL
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Ամենեյլ» հայտարարում է մրցույթ՝ «Օրփա» երկային կայանի կիսահաղորդային հաղորդակցման մասնակառուցման համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ԳՀ-ում, այնպես էլ արտասահմանում գրանցված կազմակերպությունները: Այն կազմակերպությունները, որոնք ցանկանում են մասնակցել մրցույթին, ղեկավարել է գրանցված լինեն ղեկավարող ղեկավարում եւ ունենան համապատասխան լիցենզիա:

Մրցույթի առաջարկները կզմահասի համապատասխան մրցութային հանձնաժողովը: Հանձնաժողովը որոշումներ կընդունի ձայների թվաքանակով: Մրցույթի հրավերում նշված գնահատման փուլերով:

Առաջարկի հետ մասնակցությունը ղեկավարել է ներկայացնող քանակի թողարկված երաժիշտական (մասնակցության համար): Մասնակցության երաժիշտական մասնասնները նշված են մրցույթի հրավերի համապատասխան կետում:

Մրցույթի անցկացման ժամանակը եւ մրցութային լոսի մանրամասն նկարագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետևյալ հասցեով՝ Ամենեյլ ԳՊ, Ահարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ.՝ 28.70.66:

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը 2004 թ. սեպտեմբերի 30-ը, ժամը 12:00-ն է:

Մրցույթի հայտերի բացման հասույթ միջոց սեղի կունենա 2004 թ. հոկտեմբերի 4-ին, ժամը 14:00-ին, իսկ մրցույթի հայտերն ամփոփելու միջոց 2004 թ. հոկտեմբերի 14-ին, ժամը 15:00-ին: Բացման միջոցում կհրապարակվի մրցույթին հայտ ներկայացրած յուրաքանչյուր անձի քանակը, իսկ եթե սվյալ անձը չի առարկում, նաեւ նրա անունը (անվանումը):

ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԼԵՆԻ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի 2004 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ հաշվեկշիռը

Հազար դրամներով	30.06.04	31.03.04	31.12.03
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ակտիվներ ունիվ եւ արտարժույթով			
Կանխիկ դրամական միջոցներ	88,222	209,996	330,188
Օտարերկրյա բանկերի եւ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ թափանցներ	157,370,274	195,910,538	223,367,484
ԱՄԳ-ում հասույթ փոխառության իրավունք	81,601,536	83,925,259	87,734,369
Ներդրումային արժեթղթեր			
-Վաճառի համար նախատեսված ներդրումներ	1,057	1,112	1,141
-Մինչեւ մաքսով ժամկետը թափանց ներդրումներ	95,560,384	72,468,694	55,603,679
Այլ արտարժույթային ակտիվներ	1,033,671	1,774,545	394,624
335,655,144	354,290,144	367,431,485	
Ակտիվներ ԳՀ դրամով			
Վարկեր	11,560,351	8,825,834	8,821,023
Ներդրումային արժեթղթեր			
-Վաճառի համար նախատեսված ներդրումներ	2,243,048	604,655	1,655,939
Հիմնական միջոցներ եւ ոչ նյութական ակտիվներ	5,204,302	5,179,039	5,157,998
Այլ ակտիվներ ԳՀ դրամով	2,842,096	439,654	508,948
21,849,797	15,049,182	16,143,908	
357,504,941	369,339,326	383,575,393	
ՄԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Արտարժույթով թափանցներ			
Փոխառված միջոցներ			
- Բանկեր եւ վարկային կազմակերպություններ	11,175,825	8,463,556	8,666,554
- ԱՄԳ	108,618,568	111,193,922	115,184,984
- Հայաստանի կառավարություն	5,098,205	4,878,999	4,804,461
Այլ ավանդային հաճիվներ արտարժույթով	40,981	428,845	43,208
Այլ թափանցներ արտարժույթով	2,088	17,134	427,468
124,935,667	124,982,456	129,126,675	
ԳՀ դրամով թափանցներ			
Շրջանառության մեջ թղթադրամներ եւ մեքադրամներ	87,022,197	84,316,917	96,838,171
Փոխառված միջոցներ			
- Բանկեր եւ վարկային կազմակերպություններ	21,333,357	22,951,664	21,174,527
- ԱՄԳ	76,510,562	82,038,505	82,995,453
- Հայաստանի կառավարություն	35,950,889	35,351,721	32,694,708
Այլ ավանդային հաճիվներ ԳՀ դրամով	818,525	763,151	773,494
ԳՀ դրամով այլ թափանցներ	231,289	233,141	197,035
221,866,819	225,655,099	234,673,388	
346,802,486	350,637,555	363,800,063	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Կանոնադրական կապիտալ	100,000	100,000	100,000
Գլխավոր թափանց	9,870,486	9,335,186	9,335,186
Շահույթ եւ թափանցներ	731,969	9,266,585	10,340,144
Ընդհանուր կապիտալ	10,702,455	18,701,771	19,775,330

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

357,504,941 369,339,326 383,575,393

Ֆինանսական հաճիվները հաստատվել են ԳՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից 2004թ. օգոստոսի 25-ի թիվ 204 որոշմամբ եւ ստորագրվել:

Տիգրան ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Նախագահ

Սիդա ԳՆԿՈՒՅԱՆ
Գլխավոր հաճիվատար

ԿՈՐԵԼ Է

Ամեն Վանիկ Մարտիրոսյանի՝ Երեւանի ղեկավարող համալսարանի կիսահաղորդային մաթեմատիկայի ֆակուլտետի դիրեկտոր (KB 002635), տված՝ 26.06.1985 թ.:

Գրանցման համարը՝ 44653:

Համարել անվավեր:

Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոն

Օգոստոսի 2-25-ը

ՍՈՆՅԱ ՊԱՆԱՍՆՅԱՆԻ

Նկարչության եւ փղեղն արվեստի ցուցահանդեսը

Բացումը՝ օգոստոսի 2-ին, ժ. 17-ին

Դիման ժամերը՝ երկուշաբթի-ուրբաթ, 11:00-17:00, ԵՊՊՊՊ ՕՐԴ՝ 11:00-15:00:

Պետության կողմից արժեքավորված Երեւանի «ԵՐԿՈՒՄ» համալսարանը համառոտ Մոսկվայի համալսարանի կողմից ԱՄՆ-ում գործարարական եւ ԵՊՊՊՊ-ում ԵՊՊՊՊ-ում ինտեգրացիայի արժեքավորված 2004-2005 ուսումնական տարվա ընդունելությունը հետևյալ ֆակուլտետներում եւ մասնագիտություններում

ԻՋԵ, թու. մագիստրատուրա, ասպիրանտուրա

1. **Իրավագիտություն** - Դեռված իրավունք, կազմակերպչական իրավունք, Երեւանի իրավունք, դատական փորձաքննություն, միջազգային իրավունք, հարկային եւ մասնաշին իրավունք:
2. **Տնտեսագիտություն** - Կառավարման տեղափոխական ոլորտում առողջապահության, գիտության, տուրիզմի բիզնես, ունեցվածքի, արտադրության, ֆինանսների, արժեթղթերի, բանկերի, սեփականության, կուլտուրայի, կոնսերվացիայի, հիմնականում, միջազգային:
3. **Ազգային արտադրության տնտեսագիտություն եւ կառավարում**
4. **Ազգային** (գյուղատնտեսություն)-ագրոտեխնոլոգիան, ագրոտնտեսության արտադրություն գյուղատնտեսության մասին եւ կոնսերվացիան
5. **Օտար լեզուներ** - անգլերեն, ֆրանսերեն, իտալերեն, իսպաներեն, գերմաներեն:
6. **Կազմակերպչական եւ ինժեներական** 10-ամսյա դասընթացներ:

Ընդունելությունը կատարվում է հարցազրույցի հիման վրա: Ուսուցումը անցկացվում է հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով ինտեգրացիայի ուսուցման կոնցեպտիայի նոր մեթոդով՝ առկա, հունարեն եւ իսպաներեն: Ուսման տևողությունը՝ միջնակարգ կրթությանը՝ 4-5 տարի, 300-400 \$, ուսման, բարձրագույն կրթությանը՝ երկու ասպիրանտուրային 1-2 տարի՝ 400 \$, ուսման, մագիստրատուրա-ասպիրանտուրա՝ 2 տարի՝ 450 \$, ուսման, 8-10 դաս. իՋԵ, 1-2 տարի՝ 200 \$, ուսման:

ԼՂԳ հարցազրույցի համար 230-250 \$, ուսման, երկուշաբթի գրուս դիմումների ուս. վարձը 250 \$, ուսման:

Ուսումնական ժամկետային կարող է կազմակերպվել գերմաներեն, ԱՄՆ-ում, Բելգիայում, Եվրոպայում եւ Եթիոպիայում: Շրջանառությանը տրվում է ԿԿ դիմում, ՈՂԳ թղթային դիմում, սեփականում եւ օտար լեզուների եւ համակարգային սեփականում իրադրություններում: Դիմումը մասնավոր է եվրոպայում, ԱՄՆ-ում, Կանադայում, Բուրնայում (համաձայն կիսարժի 01.06.2000 թ. կրկնօրեցիայի) եւ ԱՊԿ երկրներում:

«Երեւան» համալսարանը համալրում է Մոսկվայի սլավոնական գործառնական եւ Խումա-Պետր Եվրոպական ինտեգրացիայի միակողմանական ներկայացուցիչը Հայաստանում: Կան գերման, համակարգային:

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Սասնոցի ոլորտա 5/2, Շելյենկոյի անվան N 42 ոլորտ, հեռ.՝ 53-08-44, 53-09-98

ԼՂԳ 1. Սեփականություն գրուսմ է մասնագիտ. հասցեն՝ Այլի Մանուկյան 23 թ հեռ.՝ 4-39-94 (07) 22-05-55

ԳՀ 1. Թալին, Մյաշտարյան փող N 3, հեռ.՝ (0490) 2587

Փաստաթղթերն ընդունվում են ամեն օր՝ ժամը 10.00-18.00

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աճխասանի եւ հրավիրում հետևյալ թափանցները թափանցները համալրելու համար

- **Սննդի ծառայության մենեջեր**
Թեկնածուները ղեկավարում են ունենա համապատասխան աճխասանի փորձ սննդի սպասարկման կառավարման բնագավառում: Կազմակերպչական եւ հաղորդակցման բարձր ունակությունները, ինչպես նաեւ հայերեն, անգլերեն եւ ռուսերեն լեզուների իմացությունն ու համակարգչի փորձաքննումը թափանցները:
- **Խոհարար**
- **Հրուսակագործ**
Թեկնածուները ղեկավարում են ունենա մասնագիտական կրթություն եւ համապատասխան աճխասանի փորձ արագ սպասարկման բնագավառում:
- **Գանձադատ**
Թեկնածուները ղեկավարում են ունենա մասնագիտական կրթություն եւ համապատասխան աճխասանի փորձ: Հայերեն, անգլերեն, ռուսերեն լեզուների իմացությունը, ինչպես նաեւ հաղորդակցման լավ ունակությունները թափանցները:
- **Սասնոցողներ**
- **Բարձր**
Թեկնածուները ղեկավարում են ունենա համապատասխան կրթություն եւ լավ փորձաքննում հայերեն, անգլերեն եւ ռուսերեն լեզուներով: Համապատասխան աճխասանի փորձը ցանկալի է:
- **Հավաքարարներ եւ աման լվացողներ**

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ տեղեկություններ կրթության եւ աճխասանային փորձի վերաբերյալ (resume): Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. սեպտեմբերի 3-ը, ժ. 17:45-ը (խնդրում ենք անդամաճառ նշել թափանցներ, որին դիմում եմ): Դիմել ՉԱԳ-ի կարգերի բաժին՝ Մարտի Բաղրամյան 40, 50ա սենյակ հասցեով: